

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus) (liitteet 1 ja 2)

Tietojen toimittamisen aikataulu on varsin kireä ja kuukausiraportoinnin vuoksi se on nykyistä kuntien raportointi tiiviimpää. Haaste aikataulussa pysymiseen, etenkin alkuvaiheessa liittyy siihen, ettei kunnista/kuntayhtymistä välttämättä siirry hyvinvointialueelle riittävästi taloushallinnon henkilöstöä.

2. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportoinnin kokonaiskuvasta (esitetyt raportointikokonaisuudet ja niiden sisällöt) ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 3, 4, 5 ja 8, taulukkomallit)

Useat erilaiset raporttikokonaisuudet ja ajallisesti tiivis raportointisykli edellyttävät riittävästi osaavaa taloushallinnon henkilöstöä. Etenkin alkuvuosina ennakoimme kokonaisuuden toteuttamisen aiheuttavan runsaasti lisätyötä ja kustannuksia. Tämän vuoksi edellytämme, että hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelutuotannon rahoituksen riittävyys on turvattava hyvinvointialueiden talousraportoinnin toimittamiseen, sen kehittämiseen ja ylläpitoon, kustannusten kasvusta huolimatta.

Osavuosi- ja kuukausiraportoinnin toteuttamiseen kaivataan yhtenäisiä ohjeita tulojen ja menojen jaksotuskäytäntöihin (esim. lomapalkkavelka ja ostopalvelut, hankerahoitus), jotta raportoidut tiedot ovat yhtenäiset ja vertailukelpoiset eri hyvinvointialueiden välillä.

3. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartasta (liite 6)

Tuloslaskelman tileissä ei ole tiliä tasausmaksulle, joka tulee vuoden 2023 alusta poistuvan eläkemenoperusteisen maksun tilalle.

Taseen Muut velat -ryhmän numeroavaruutta tulisi kasvattaa nykyisestä 2560-2569 esimerkiksi niin, että Siirtovelat alkaa numerosta 2800 nykyisen 2570 sijaan. Muutos on tarpeen, koska käytännössä on tarve ottaa Muiden velkojen ryhmään paljon erilaisia väli- ja selvittelytilejä, jotka helpottavat muista järjestelmistä tuotavien aineistojen täsmäyttämistä.

Arvonkorotusrahasato sisältyy tasetileihin, 2010 Arvonkorotusrahasato, mutta se puuttuu Valtioneuvoston asetuksen mukaisesta tasekaavasta.

4. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokituksesta (liite 7)

Pelastustoimeen esitetyt kaksi uutta palveluluokkaa; Varautuminen ja Väestönsuojelu - tulisi yhdistää yhdeksi palveluluokaksi. Tulipalojen ja onnettomuuksien ehkäisemisen -palveluluokan nimeäminen Onnettomuuksien ehkäisyksi on kannatettavaa, samoin ko. palveluluokan kuvauksen päivitys.

Lapsiperheiden omaishoidontuelle ei palveluluokkaa, organisaatioriippumaton koodi sen sijaan löytyy. Tällainen palveluluokka olisi tarkoituksenmukaista perustaa.

Jo nykyisessä palveluluokituksessa on palveluluokat 2601 Aikuispsykiatrinen erikoissairaanhoido (yli 23 v) ja 2606 Lastenpsykiatrinen ja nuorisopsykiatrinen erikoissairaanhoido (alle 23 v). Erikoissairaanhoidossa on useita yksiköitä, missä ikärajat eivät ole kustannuspaikkakohtaisesti jaettu näin. On paljon yksiköitä, missä hoidetaan sekä nuorisopsykiatrinen asiakkaita että aikuispsykiatrinen asiakkaita, joten kustannusten jako ei ole yksiselitteistä. Kustannukset näiden yksiköiden osalta pitää tehdä %-suhdejaolla, eikä välttämättä vastaa todellista toteumaa.

Eriyksen haastavana pidetään päihde- ja mielenterveyspalvelujen raportointia erillisillä palveluluokillaan; erityisesti sosiaalityön, ohjauksen ja avopalveluiden osalta.

Erikoissairaanhoidoa koskevat palveluluokkamutokset ovat pääosin tarkentavia. Palveluluokat 6020 Hyvinvointialuelain mukaiset rajoitetut yleisen toimialan tehtävät ja 6030 Markkinoilla tapahtuvan toiminnan kokonaisuus ovat uusia. Pidämme näitä palveluluokkia ongelmallisina, emmekä kannata niiden lisäämistä, koska niiden erottaminen suoraan kirjanpidosta tulee olemaan haastavaa. Myös ohjeita eriyttämiseen on huonosti saatavilla, mikä johtaa siihen, että jokainen hyvinvointialue tekee eriyttämisen omalla tavallaan ja tämän vuoksi tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Esitämme, että näitä palveluluokkia ei lisätä palveluluokitukseen, vaan ne jätetään pois toistaiseksi ainakin siihen saakka, kunnes yleispätevät ohjeet eriyttämiseen on saatu ja näin eri hyvinvointialueiden tiedot saataisiin vertailukelpoisiksi.

Pidämme Valtiokonttorin palveluluokituksen ja DigiFinland organisaatioriippumattoman mallin yhdistämistä ja yhteen paikkaan raportointia kannatettavana.

5. Lausuntonne THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)

Tietojen toimittaminen yhden kanavan kautta vaikuttaa järkevältä, mutta THL:n benchmarking aineiston tietojen automaattinen tiedonkeruu ei ole mahdollista, sillä erikoisalakohtaisia tietoja ei ole suoraan kirjanpidosta saatavilla. Tietojen toimittaminen vaatii työlää erillislaskennan taustalle, kuten tähänkin asti. Tiedonkeruun ohjeistuksen pitää olla tarkka.

6. Lausuntonne teknisistä määritteistä ja pakollisuuksista (taulukkomallit ja tekniset taksonomia- ja tiedostopakettit, ks. linkit)

Näkemyksemme on yhtenäinen Visman antaman lausunnon kanssa:

HTAS Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousarvio ja –suunnitelma:

Raportin lukujen etumerkittämyys lisää erilaisten laskukaavojen ylläpidon määrää merkittävästi.

HHYTT Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot:

Voisiko raportin jakaa kahteen osaan:

- Kirjanpidosta saatavat tiedot, jotka saadaan kirjanpitojärjestelmästä ja
- Muut, manuaalisesti kerättävät ja syötettävät tiedot

HHTPP Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokkoittain:

Taulukko X2100 - Ovatko keltaiset solut unohtuneet excel-kuvauksesta?

Raatikainen Jarkko
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri - Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue/Talouden ja hankintojen vastuuvastuuvalmistelija Jarkko
Raatikainen